

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

טוראי דויד ברוך ז"ל

בן מלכה ומשה

נולד באדורנו, תורכיה

בתאריך כ"ד באלול תרפ"ו, 3/9/1926

התגורר בתל אביב

שרת בחיל השריון

נפל בעת מילוי תפקידו בשרותו

כ"א באייר תש"ח, 30/5/1948

נקבר בהר הרצל

אזור: א חלקה: 12 שורה: 1 קבר: 5

בן 22 בנופלו

קורות חיים

בן מלכה ומשה, נולד ביום כ"ד באלול תרפ"ו (3.9.1926) בעיר אדורנו, תורכיה. הוא התחנך חינוך יהודי וכללי ולמד מסגרות. בשנת 1943 עלה לארץ, עשה שנתיים בחברת-נוער בקיבוץ גבעת חיים ועבד במסגרות ובטרקטור. הוא התאמן בגדנ"ע, עבר לפלמ"ח ושירת שנתיים וחצי במשמר על גבול סוריה בחולתא ואחר-כך בבית השיטה. אחרי שחרורו עבד חודשים אחדים בתל-אביב, מקום מגורי אחיו.

לאחר החלטת עצרת האו"ם על חלוקת הארץ, כשפרצה מלחמת-העצמאות, חזר מיד לשירות בפלמ"ח, ולהטה בו התשוקה להילחם למען המדינה העברית עד לניצחון. דויד סיים קורסי חובשות ואלחוט. נטל חלק בליווי שיירות לירושלים והשתתף בהרבה קרבות קשים. משנותקה התחבורה נשאר בירושלים והמשיך שם בשירות כחובש קרבי. בקרב על קטמון ב-28.4.1948 נפצע קשה בידו ובבטנו. בבית-החולים עוד זכה

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

לשמוע על יסוד מדינת ישראל, אך מאמצי הרופאים להצילו עלו בתוהו למרות ששרד משלושה ניתוחים. דויד נפטר מפצעיו ביום כ"א באייר תש"ח (30.5.1948) והובא לקבורה בשייח'- באדר א'.

ביום כ"ח באלול תש"י (10.9.1950) הועבר למנוחת-עולמים בבית-הקברות הצבאי בהר-הרצל בירושלים.

23.1.1970

שלום!

שמעתי אחה"צ בחדשות על דבר נפילתו של ישראל. משקנו משלם את חלקו במס' הדמים המוטל על עם היהודים. קצת קשה להגדיר את ההרגשה. לא, אין זה זעזוע. זו כעין מועקה. מין משקע שכזה המלווה את המחשבות. מעניין איך מקבלים זאת בבית. נדמה לי, שאנחנו כבר יותר מדי רגילים לדברים האלה.

האין זה השקט שלפני הסערה?

הגרוע מכל הוא, כאשר אני חושב על ההורים השכולים, איזה חוסר-אונים משווע. קשה לאמוד את כמות האנרגיה המתפרצת, שנאלץ אב שכול לעצור, מבלי יכולת לשנות או להיעזר במשהו.

ברוך דויד בן נסים ואסתר. נולד ביום ה' בתמוז תש"א (30.6.1941) בעיר ורנה שבבולגריה. עלה לארץ בשנת 1949. סיים את לימודיו היסודיים והתיכוניים במוסד החינוכי בקיבוץ יד-מרדכי. נפל במלחמת ששת הימים בקרב אוויר בשמי סיני ביום כ"ט באייר תשכ"ז (8.6.1967).

3.12.1961

הרבה שלומות זיוה,

כיצד אוכל לשכוח אותו רגע שעמדתי על הכביש במוצאי-שבת, ולפתע כבו כל האורות במשק. סביבי חושך, ואני עומד לבדי בכביש ומחכה...

התעורר בי הרצון לעזוב את הכל, לרוץ למשק ולהשתתף ב"שמחה הכללית", אבל... ובינתיים על-מנת לא להיות עצוב יתר על המידה, פצחתי בשירי חנוכה, ומתוך המשק ענתה לי שירת ילדים והורים מן השכונה החדשה, שצעדו לעבר מגרש המפקדים.

למולי הרב, באה הגאולה בדמות מכונית, שהחזירה אותי למציאות, אל הבסיס ואל הקורס. השבועיים הקרובים יעברו עלינו כשאנו צמודים מאוד לספסל הלימודים, דנים בנושאים המוקדשים ברובם לחינוך הקצין. בקרוב נתחיל לטוס, ואז יצוצו בעיות חדשות. למולי הרב, עברתי עוד בשלב הקורס אחד המבחנים בטיסה, ולכן מובטח לי, שאשב כאן, לפחות בזמן הקרוב, וזה מסיר ממני במקצת מהדאגות. היום היה לנו ביקור של בוגרי שמיניות מתל-אביב. חיל-האוויר משקיע מאמצים רבים על-מנת למשוך את חיילי העתיד לנסות מזלם בטיס. הייתי אומר, אולי, שהתעמולה הזאת עוזרת לעיתים – לבנות! אנו, הקורס הבכיר, שימשנו להם כמסבירים וניגשנו אתם למטוסים. היית צריכה לשמוע אילו שאלות המטירו עלינו. בעצם, אני מתאר לי אותך עומדת לפני תא המטוס כשעשרות שעונים, מפסקים, ידיעות ומנופים סביבך, ואת רוצה לדעת מה תפקידו של כל מכשיר ומכשיר. בקיצור, הצלחנו, בקושי, לצאת מהסבך. הצרה היא, ש-50% מהמבקרים היו בנות ובין הבנים אחוז גדול של מרכיבי משקפיים. מי יודע, אולי גם טייסות יהיו לנו בקרוב.

להתראות בבית,

20.12.1961

לך חביבה הרבה שלום,

שעת ערב מאוחרת. שכניי לחדר מתווכחים על קרבות אוויר ואני בין שורה לשורה מוסיף מלה לזוויכוח. לאחר שבועיים של לימודים זכינו לעלות לאוויר. יש לציין, שמזג-האוויר היה לטובתנו. הראות הייתה נפלאה, ואנחנו ניצלנו זאת היטב והצלחנו "לגנוב את הגבול", לפחות במבט עינים. אם את מתלבטת בבעיית הגשם שלא ירד השבוע, זה פשוט משום שאנחנו למעלה "תופרים את השמיים", ממש בחוט ומחט, מלמטה למעלה, הפוך והצידה. מתהפכים, מתגלגלים, שמים וארץ, דיסה אחת, בקיצור, מה שבאמת לא נעים, שאחרי תקופה ארוכה, שלא טסנו, צריכים לחזור מיד לכושר והדבר לא קל כל כך. ... עיניי נעצמות ומחר מצפה יום טיסה קשה, לכן אסיים,

לילה טוב ולהתראות בבית

26.12.1961

שלומות זיוה יקרה,

זיוה, היום הייתה לי חוויה רצינית בטיסה. עשיתי טיסת ניווט נמוך, ניווט, את כבר יודעת מה פירושו, נמוך – נו, זוהי מין טיסה, שמגרדים עם הגחון את האדמה ושניהם ביחד, כלומר, ניווט נמוך, וזה לא רק קשה ומסוכן, אלא זוהי טיסה שכולה חוויה. הייתי אומר, שבאמת רק אז אפשר להרגיש, מה זה מטוס ומהי מהירותו. המעניין בכל הניווט היה, שטסתי באזורים אשר בחלקם עברתי לפני כמה שנים בטיולי התנועה. תארי לך, איזו הרגשה לעבור אותם מקומות, שהלכתי בהם משך יום תמים, ארוך ומייגע, בדקות ספורות והכל נראה אחרת, כה שונה, הכל חולף כליכך מהר, עד שלהגיד: הופ עברנו, זה לאט מדי. אחת ממשאלותי היא להביא אחד מאלה הקרובים לי

ולהראות לו כל זה. נראה מה תהיה תגובתו. ואם אבחר בך, התסכימי?

וכרגיל, הגוף תובע את מנוחתו וכנראה, אכנע לתביעה זו. העייפות אצלנו זו מחלה כרונית, שקשה להתגבר עליה. מי יודע איזו טיסה מצפה לי מחר בבוקר?

וביום שישי אקווה שנתראה

11.1.1962

זיוה שלי שלום,

ערב יום חמישי. מצב הרוח שפוף. החבר'ה הלכו להתבדר באחד מאותם עשרות סרטים ריקים מתוכן, אני העדפתי להישאר בחדר ולנסות להעלות מלים מספר בכתב. היום הודח מהקורס, מסיבה רפואית, אחד מחבריי לחדר. ההדחה באה, לאחר שהוא צבר עשרות שעות טיסה. ברגע הראשון היה לי קשה לתפוס במה העניין – בשלב כה מתקדם, כשאחד מהחבר'ה מודח, משפיע הדבר על המורל היורד מטה-מטה. נחמה פורתא היא, שהוא עצמו לא היה מעוניין להיות טייס, וכן לחצו עליו הוריו בעניין זה. אך עצם העובדה להיפרד מחבר, לאחר שנה וחצי, יש בה הרבה מן הצער. השבוע טיפלנו בדברים חדשים רבים בטיסה.

ראשית, עליתי לטיסת הלילה הראשונה שלי. זו הייתה חוויה נפלאה ממש. הארץ טובלת בים של אורות. תל-אביב וסביבתה זהו ים של אורות, שקשה מאוד לטעות בזהותו. לכל יישוב הצורה המיוחדת לו. הטיסה עצמה שקטה ונעימה, אך, כמובן, אין להתעלם מן הסכנה שבה, בגלל החושך והראות הגרועה.

זוכרת את הניווט שהייתי צריך לבצע לצפון? סוף-סוף ביצעתי גם אותו, הוא היה יפה ומוצלח, כלומר, נהייתי מעצם הטיסה וכן עמדתי בדרישות. השבוע עבר בסימן של גשמים וקרה, לא עלינו לטיסות בגלל שמים מעוננים, המסוכנים, בדרך כלל, לטיסה. מחר יום גדוש: – מסדר המפקד השכם בבוקר. הכל צריך להיות טיפ-טופ, אחרת מבלים את השבת בבסיס. נקווה שנינו, שבכל זאת אני הביתה...

להתראות

14.4.1962

לך זיוה יקרה הרבה שלום,

אחד הדברים השנואים עלי ביותר לכתוב מכתב בשבת, ומדוע? כי העובדה, שאני עצמי יכול הייתי להיות בבית במקום המכתב לא נותנת לי מנוח, אך האמת העגומה היא, שבכל זאת נשארת בבסיס, ולא נותר אלא לכתוב. ראשון-ראשון חביב, זכיתי השבוע לערוך את הסולו הראשון שלי על אותו "כלי" גדול ומפחיד. מבחן הסולו עבר בשלום, למרות חששותיי הכבדים, ועם הסולו השתפרה גם ההרגשה הכללית. כל אותם פקוקים ביחס להמשך נגוזו ונעלמו, והאמת היא, שאני מתחיל לאהוב את המטוס, במיוחד לאחר שאני מרגיש, שאוכל לשלוט בו בביטחון מירבי.

את יום שישי בילינו, כרגיל, בשינה ובקריאה. בערב שוטטנו בבסיס, כשהשעמום אוכל אותנו מכל צד. ובשבת בבוקר קצת כדורגל, ביקור בקלוב התעופה הנמצא בבסיס, שיוף על המרפסת והערב מגיע. התחלתי כבר לספור את השעות, שנותרו עד ליל הסדר. לפי מכתבך מסתבר לי, שהתכונה לקראת החג היא במלוא העוצמה...

להתראות בחג

26.8.1962

זיוה שלי שלום,

בשעה זו את מתכוננת בוודאי לנסיעה להופעת הפסטיבל, ואילו אני מבלה אחד הערבים הרבים שהיו ויהיו והדומים כל-כך זה לזה. זה עתה גמרתי לקרוא ולחזור על החומר, שאנו עתידים לפגוש בטיסות הקרובות, וכמובן, להתכונן קצת למבחני הפתע, הנשפכים כאן כמו מים.

היום היה אחד מהימים המעטים, שהצלחתי לאבד קשר עין עם הבית. כמעט בכל טיסה אני מצליח להגניב מבט קל ולראות את הבית. אמנם, מגבוה ומרחוק, אבל בכל אופן לראות. והיום – היה פרוש מתחתנו מרדד לבן, אפור של עננים, שהסתיר כל פיסת אדמה טובה והוכיח, שהנה הסתיו, ולאחריו החורף קרבים ובאים.

מחר אחה"צ אנו מארגנים ערב טייסת, הכולל רחצה בחוף אשדוד, ובערב ארוחה משותפת לנו ולמכונאים. טוב, שכל מאורע כזה מוציא אותנו מהשגרה.

אקווה ליהנות מהערב

26.2.1961

ל..... שלום!!!

האירוע המרכזי שעבר את כולנו היה סיום לימודי קרקע לתקופה זאת, ואין זה דבר של מה בכך, נפטרנו מנטל כבד ממש. בסיום הלימודים עמדנו במתח מתמיד של מבחני סיום, ואחרי כה הרבה זמן של לימודים מאומצים קשה היה להתכונן כראוי למבחני הסיום. הייתי אומר, שממש "נשבר" לנו מהלימודים, ולכן המגמה הכללית הייתה לעבור את המינימום הדרוש וביחד עם ממוצע גבוה במשך כל התקופה – הרי העלייה לשלב הבא, מבחינת הלימודים, מובטחת.

האירוע השני, שאנו עומדים בו כעת זהו קורס צניחה. חוויה שחבל להפסיד אותה, ואם ניתנת ההזדמנות לעבור קורס זה, מה טוב! בינתיים אנחנו נמצאים על הקרקע ומתאמנים על המכשירים השונים, אבל מחרתיים אנחנו צונחים בפעם הראשונה. בסופו של דבר, כל העסק עלול להיות די מעניין, והוא גם פשוט ולא קשה ביותר.

לנו, קורס צניחה הוא הבראה ממש, אנו משוחררים מתורנויות רבות ומנצלים את זמננו הפנוי לשינה. וכבר ב-7.30 אפשר לראות את החבר'ה מתחת לשמיכות – בקיצור עושים חיים! אין לי כבר הרבה לספר, אני מצפה בקוצר-רוח לפגרה, שתתחיל ב-15 במארס (נתימשך 11 יום).

לפורים, כמובן, לא אוכל לבוא, ואני מנסה כמה שפחות

יוצא החוצה... אבל לא, ברוך השם, התהפכנו חזרה. כך זה היה בתחילה.

אבל היום הסתגלתי כבר למצב. וכל אותם היפוכים וגלגולים נראים הרבה יותר מובנים ואנו אף מבצעים אותם לבד ובמשך זמן רב.

בקרוב נתחיל לתור את הארץ לאורכה ולרוחבה, ואז אולי אהיה קרוב לבית. ואז "אעשה עם הכנפיים" או "אזרוק פתק". כך לפחות ביקשו ממני. אסיים בזה. לא נשאר לי אלא לאחל לגליה ברכת מול-טוב מעל דפי ה"דף".

להתראות!

לחשוב על כך. שמעתי על הצלחתם של מספר חברי.
"דרור" – גבי, יאיר ובעלי הדרגות החדשים. לא נשאר לי
אלא לאחל להם הצלחה!

להתראות בבית

ל..... שלום!

האמת היא, שאיני יודע אפילו באיזה צורה להתנצל על
שבמשך כמעט חודש שלם לא כתבתי מלה. אבל (אולי לא
כמו בפעמים הקודמות) הסיבה איננה בטלנות. מה שעבר
עליי בשבועות האחרונים לא הייתי מאחל לאחר בצבא.
והכל התחיל, כאשר אני חוזר יום אחד מחופשה בבית
ומתברר לי, שהחליפו לי את מדריך הטיסה. מדריכי החדש
אינו אוהב משום-מה לדבר בשקט ואוהב, שהשמים והארץ
ישמעו אותו. אני מימי לא הייתי רגיל, שיצעקו עלי,
ובמיוחד לא בצורה כזאת. רק עוברים עליי שיעורים מספר,
ואני בעצמי מרגיש, שמקומי הולך ומתערער והוא עוזר לי
בכך הרבה. הייתם צריכים לשמוע כמה פעמים רצה לשלוח
אותי לקורס נהגים, כמה פעמים הייתי בעיניי "ראש כרוב",
"אידיוט" וכד'. לא ידעתי אף פעם שרגליי וידיי עשויות
מקלות או שעייניי מאחור, אבל "בעזרתך" האדיבה למדתי
להכיר את עצמי. כמעט בכל שיעור איים להדיח אותי
פעמים מספר מקורס הטיס, ומספר עונשים, כתוצאה
משגיאות בטיס, גם הם לא חסרו. יש לי מחברת מיוחדת
המיועדת לעונשים בכתב והיא הולכת ומתמלאת
מהר-מהר, במצב כזה הייתי צריך הרבה-הרבה להוציא
מעצמי על-ימנת לא להתעופף. הסוף הוא, שיום אחד לאחר
שיעור גרוע, שלח אותי המדריך למבחן סולו והצלחתי בו.
קיבלתי סולו וכעת אני עוסק בחזרות על כל התרגילים
שלמדתי באוויר ונשאר רק לקוות שאצליח השבוע במבחן
הסיום, ואם יהיה כך, הרי שגמרתי שלב נוסף בקורס טיס.
אקווה להיות בשבוע הבא בבית ולפחות לראות את
החזרות הגנרליות להצגת הסיום של המוסד. ד"ש מעל דפי
ה"דף" לכל בני "דרור", שלא אצליח לפגוש אותם בחופשה.

שלום ולהתראות

שלום!

עברה למעשה, כבר תקופה די ארוכה מאז שכתבתי
לאחרונה ל"דף" ובינתיים התרחשו "אצלנו בחיל" דברים
רבים. ראשית, אנחנו, למעשה, הקורס הראשון הגדול,
שיעבור את תקופת האימונים על מטוס האימון הסילוני
החדש – "הפוגה". והוא מפנה די רציני לגבינו ולגבי הבסיס
כולו. אנחנו החניכים נהנים מזה אולי הכי הרבה ומכמה
סיבות, אומרים שבמטוס הסילון קל לטוס, יחסית, או יותר
קל מאשר במטוס בוכנה, אבל עובדה היא שלנו, לחניכים,
מהווה גם מטוס זה קושי מסוים, בעיקר בגלל הבעיות
הספציפיות שלו, ואולי גם המהירות הסילונית היא
שמפריעה קצת. כל דבר יש לעשות מהר ביעילות וטוב.

הפגישה הראשונה בפוגה הייתה חוויה בפני עצמה. בתחילה
היה החשש שלא נוכל להתגבר על שלל הבעיות, נוהלי
החירום ועשרות מפסקים, כפתורים ועוד. אולם במשך הזמן
גם זה נלמד. כשעלינו לאוויר בפעם הראשונה, נדמה היה לי
שאני בתוך חלום. בתנאי ראות טובים אפשר לראות כמעט

את כל הארץ, ים המלח, הכנרת, מפרץ חיפה, הכרמל,
שנראה כמו רגב עפר שתקעו אותו לא במקומו. הכל במבט
אחד. ואם עולים הלאה, גבוה יותר, לכיוון הים, אפשר
להבחין אף בקפריסין, ומדרום רואים את הרי סיני. ובתנאים
כאלה אין פלא, שלנו, לחניכים, במאמץ לא קטן, עולה לנו
לשמוע, שחם וחלילה לא נעבור את הגבול.

אחד הדברים הנעימים ביותר אלו הם תרגילי ההתחמקות
מהעננים, ועכשיו כשמתקרב החורף והעננות גוברת מיום
ליום, זה מבצע די נחמד וכשכבר מצליחים לטפס ביניהם,
נדמה שכאילו נמצאים בעולם אחר לגמרי. בקושי אפשר
להבחין בפיסת קרקע, ויש להזהרות מיד שלא לאבד חס
וחלילה את הדרך.

אבל כל הסיפורים האלה כבר מזמן נשארו מאחור, ועכשיו
אין כבר זמן לפתוח את הפה ולומר – "אוי, איזה יופי"
הדרישות מאתנו וגוברות מיום ליום, מתוספים דברים
חדשים, שיש לתרגל אותם. בקיצור, כאביראש
לא-מועטים, ונוסף על כך כל אותם מבחנים, לימודי קרקע,
וכו'. בערבים לומדים או יושבים על הכיסא כשהמטאטא
ביד ומדמיינים את תא הפוגה וטסים "על יבש". בקיצור,
תקופת החוויות הלכה, וכעת רק לומדים ולומדים,
ומשקיעים בכך את כל המאמצים. ולא נעים. תמיד כאשר
מגיעים הביתה מבטלים את הכל במשפט אחד (שימו
לב!!!).

להתראות

יום ב' 9.10.1961

לרגינה – שלום!

כואב קצת הלב, שבשעה זו שאני כותב את המכתב, יושבים
כולם סביב שולחנות ערוכים, פוצחים בשירה ומחכים
להתחלת מסיבת החתונות. השתדלתי לעשות הכל
על-ימנת שאוכל לבוא, אבל אני צריך לטוס מחר בבוקר,
פשוט לא נתנו לי לצאת, אעפ"י שהסברתי והבטחתי שאני
לא אהיה עייף וכו'. דבר לא עזר ונשארת כאן. הערב מופיע
בבסיס שמעון ישראלי, בתכניתו "התאומים", אבל גם לזה
לא הצלחתי ללכת, כי לא השגתי כרטיסים. הדבר האחרון,
שאני עושה, הוא פשוט לשכב לישון מוקדם, כדי לנצל
היטב את שעות הלילה, שנותרו עד לבוקר.

היום היה יום די גורלי וחשוב. למספר חברי משלנו נערך
מבחן טיסה הבא לקבוע את הרמה של החניכים, ולמעשה
מבטיח את מקומם בקורס לתקופה הקרובה.

המבחן כלל את כל התרגילים, שנלמדו עד כה, ונוהלי
החרום ואף תרגילי אירובטיקה. הרגשה לא-נעימה ואפילו
בחילה היו לי, כשעליתי לשיעור ראשון באירובטיקה זו.
שמים וארץ היו כאילו לגוף אחד. ממש תוהו ובוהו! גלגלים,
היפוכים, שמיניות – כל אלה זה אחר זה, ואני יושב בתוך
התא מצומק כולי מעוצמת ה-G הגדולה, ולפעמים אף
מאבד את חוש הראייה לשניות מספר. כל הדם ממש בורח
מן העיניים כלפי מטה, לרגליים, והן נעשות כבדות פייכמה.
אני מנסה להזיזן והן לא נשמעות לי, כאילו נתקפת
בשיתוק. והטיסה ההפוכה, כשאני תלוי על הרצועות וכל
הלכלוך מרצפת המטוס יורד ונדבק לפרצוף, והקיבה
המנסה להתפתל ולצאת דרך הפה, ואני נזכר בכל מה
שאכלתי במשך היום לארוחת-הצהריים... עוד רגע והכל